

ИСТИНСКАТА ИСТОРИЯ НА СЪР ТОМАС ПАЛЕЦА

Превод от английски: Емилия Николова, —

chitanka.info

В двора на великия крал Артур, който е живял, както всички знаят, когато рицарите били смели, а дамите истински красиви, един от най-прочутите мъже бил магьосникът Мерлин. Никога преди или след това не е имало друг като него. Всичко, което можело да се знае за магьосничеството, той го знаел, а съветите му били винаги уместни и добронамерени.

Веднъж, когато се бил предрешил като просяк, той срещнал случайно един почтен орач и жена му. Приели го сърдечно, нагостили го с прясно мляко и кафяв тричав хляб. Макар те двамата, а и малката къщурка, в която живеели, да били спретнати и чисти, Мерлин забелязал, че нито съпругът, нито съпругата изглеждали щастливи. Попитал ги каква е причината, а те му отвърнали, че са тъжни, защото си нямат деца.

— Ако имахме едно момченце, пък макар и колкото палеца на моя благоверен — казала бедната жена, — щяхме да бъдем напълно доволни.

Мисълта да ги дари с момче не по-голямо от палец така завладяла фантазията на магьосника Мерлин, че той веднага им обещал, че непременно ще се сдобият с такъв син, за да донесе радост на добрата двойка. Щом дал дума, той отишъл направо при кралицата на феите, тъй като смятал, че малките хора най-добре ще му помогнат да изпълни обещанието си. И, разбира се, забавното хрумване за човече не по-голямо от палеца на баща му, също започнало да човърка кралицата на феите и тя веднага се заловила с тази задача.

И ето, въртели се орачът и жена му неизказано щастливи край най-мъничкото от всички мънички бебета на света. Те били още по-щастливи, защото кралицата на феите, нетърпелива да види малкото същество, прелетяла през прозореца и донесла със себе си дрехи, напълно подходящи по размер за мъничкото човече.

*„Дъбов лист калпачето му бил,
а жакетът му от пух — магарешки бодил,
ризата от тънка паяжина,
панталоните от мека перушина
и чорапите му от ябълкова румена червена кора,
миглите от миглите на майката добра,*

*а обувките от миша кожа и — да се не тътри —
с мекичката козина навътре.“*

Облечено с тази премяна, момченцето изглеждало най-хубавото дете, съществувало някога на земята, а кралицата на феите го целунала няколко пъти и го нарекла Том Палеца.

Макар и никога да не пораснал повече, с течение на времето Том измислял всевъзможни лудории и хитрини, с които постоянно си навличал бели. Веднъж майка му правела пудинг и като искал да види как става приготвянето му, той се изкатерил до ръба на купата. Погълната от биенето на тестото, майка му не го забелязала, дори когато кракът му се хлъзнал и Том цопнал с главата надолу в купата. Тя продължила да бие, докато тестото станало съвсем пухкаво. После го изсипала в платното за пудинг и го сложила на огъня да ври.

Тестото така било запушило устата на Том, че той не могъл да извика, но щом почувствал горещата вода, веднага започнал да се бори и да рита толкова силно, че пудингът заклокочил и заподскачал по такъв особен начин, щото жената на орача си помислила, че е омагьосан и с голям ужас го изхвърлила през вратата.

Наблизо минавал някакъв беден калайджия, видял пудинга, вдигнал го и го сложил в торбата си. По това време Том вече успял да изчисти устата си от тестото и започнал да крещи и да вдига такъв шум, че калайджията се изплашил повече и от майката на Том, хвърлил пудинга на пътя и хукнал да бяга, колкото му крака държали. За щастие, при второто падане връвта на платното се скъсала и Том успял да изпълзи, целият покрит с полусварено тесто, и се запътил към дома, където майка му обезумяла, като видяла скъпото си дете в такова окаяно състояние. Сложила го в чаша вода, измила го, а след това го пъхнала в леглото.

Един път майката на Том отишла да дои червената крава на ливадата и взела Том със себе си. Тя постоянно се страхувала да не би, докато е сам, да му се случи някоя беда. Духал силен вятър и тъй като се бояла да не го отнесе, тя завързала момчето за един дълъг магарешки бодил и започнала да дои кравата. Но червената краве, която си търсела с какво да се занимава, докато чакала да я издоят, както впрочем правят всички крави, съзряла шапката на Том от дъбов

лист и тъй като ѝ се видял вкусен, завила езика си около стъблото на магарешкия бодил и...

Миг по-късно Том се озовал в устата на кравата, затичал той между зъбите ѝ и закрепял, колкото му глас държал:

— Мамо, Мамо! Помогни ми! Помогни ми!

— Боже милостиви! — извикала майката разтревожено. — Какво стана с това дете пък сега? Къде си, непослушно момче?

— Тука! — изкрещял Том. — В устата на червената крава!

При тези думи майка му, като не знаела какво друго да направи, заплакала и занареждала. А Том, като я чул, закрепял още по-силно. Тогава червената крава се разтревожила и нищо чудно, че при ужасния шум в гърлото ѝ тя отворила уста и Том изпаднал оттам, за щастие в престилката на майка си. В противен случаи щял лошо да пострада, падайки от толкова високо.

Подобни приключения не били рядкост за Том. Неспособен да направи нещо, за да увеличи ръста си, той веднъж попаднал в друга беда, за което сам си бил виновен. Ето как се случило това. Обичал той да играе на черешови костилки с големите момчета и когато губел своите, незабелязано пропълзявал в джобовете на другите играчи или в торбите им, вземал колкото си искал костилки и продължавал играта.

Веднъж обаче едно от момчетата зърнало господин Том, точно когато излизал от една торба, с цяла шепа костилки. И то просто стегнало връвта на торбата.

— Ха! Ха! Господин Томас Палеца! — изсмяло се момчето подигравателно. — Значи ще ми задигаш костилките, а? Е, ще получиш повече отколкото ти се ще.

И с тези думи то така разтръскало торбата, че тялото на Том и краката му станали целите в синини. Не го пуснали от торбата, докато не обещал никога повече да не краде черешови костилки.

Годините минавали и когато Том станал момък, макар на ръст все още да бил колкото палец, баща му решил, че трябва и той да започне да помага в къщи. Ето защо му оплел камшик от ечемичени стъбла и го изпратил да докара добитъка от нивата. Но докато Том се опитвал да се изкачи по наклона на една бразда — която за него разбира се, била стръмен хълм, — той се подхлъзнал, паднал и останал да лежи зашеметен. В този момент отгоре му прелетял гарван, който щом го зърнал, помислил, че това е жаба и го глътнал, с намерението да го

изяде. Мръвката обаче не ѝ се усладила и птицата го пуснала над назъбените стени на един голям замък, надвесен над морето. По това време замъкът принадлежал на някакъв зъл великан, който тъкмо бил излязъл да вземе чист въздух на покрива на кулата си. И когато Том паднал върху голото му теме, великанът протегнал ръка и го хванал. Помислил, че това ще да е някоя нахална муха, но като открил нещо, което миришело на човешко месо, той просто го глътнал наведнъж, така, сякаш гълтал хапче.

Много скоро великанът започнал да се разкайва, защото Том ритал и се борел в корема му така, както правел и в гърлото на кравата. Великанът се почувствал ужасно зле и накрая се отървал от Том, като се надвесил от крепостната стена и го избълвал в морето.

И там, естествено, щял да бъде краят на Том Палеца, защото щял да се удави, ако една голяма риба не го била налапала и глътнала, мислейки го за скарида.

По щастлива случайност, няколко рибари стояли наблизко със своите мрежи и когато започнали да ги изтеглят, рибата, глътнала Том, се оказала вътре. Тъй като била много хубава риба, те я изпратили в кухнята на двореца, където щом разпорили рибата, върху шкафа изскочил Том за изненада на готвача и кухненските помощници! Никога не били виждали подобен дребосък, а от неговите лудории и закачки, в кухнята избухнал гръмък смях. Нещо повече, той скоро се превърнал в любимец на целия двор и когато кралят отивал на езда, Том сядал в джоба на кралската жилетка, готов да забавлява краля и Рицарите от кръглата маса.

Не след дълго обаче затъгувал за родителите си и затова кралят го пуснал да ги види и му разрешил да вземе със себе си толкова пари, колкото можел да носи. Ето защо Том взел една монета от три пенса и я сложил в кесия, направена от воден мехур. Повдигнал я с мъка на гърба си и закрачил към бащината къща, която била на някаква си половин миля разстояние.

Отнело му два дни и две нощи, за да измине разстоянието и затова, когато стигнал дома си, той се почувствал уморен до смърт от тежкия товар. Майка му го сложила да си почине в една лешникова черупка край огъня и му дала да изяде цял лешник, който за съжаление подействал ужасно зле на стомаха му. Възстановил се до известна степен, но бил станал толкова тънък и лек, че за да му спести мъката

отново да измине пеша разстоянието до двореца, майка му го привързала към едно глухарче и тъй като духал силен вятър, той полетял, сякаш носен на криле. За нещастие обаче тъкмо когато той прелитал ниско, за да кацне, дворцовият готвач, един злонамерен човек, минавал през двора на двореца с купа горещо жито със стафиди за вечерята на краля. Том нямал опит с управляването на глухарчета, затова неволно попаднал право в купата на краля. Разлял половината от кашата, а другата половина плиснал в лицето на готвача и го изгорил.

Побеснял от яд, готвачът отишъл право при крал Артур и казал, че Том нарочно е направил тази беля.

Горещо жито със стафиди било любимото ядене на крал Артур, затова той също се разгневил и наредил Том да бъде осъден за държавна измяна. Затворили го в капан за мишки и той останал в него няколко дни, измъчван от една котка, която го помислила за някакъв нов вид мишка, та през цялото време мушкала лапа през решетките. В края на седмицата обаче, като се успокоил от загубата на житото със стафиди, кралят изпратил да доведат Том и отново го приел благосклонно. След това животът на Том бил щастлив и безметежен. Той станал толкова известен със своята сръчност и бодър дух, че крал Артур го удостоил с рицарско звание, под името сър Томас Палеца. Тъй като след инцидентите с тестото и житото, а да не говорим за пребиваването из вътрешностите на великана и рибата, дрехите му били започнали да се износват, Негово Величество поръчал да му приготвят нов костюм, достоен за един посветен рицар. Дал му и една красива, наперена сива мишка за кавалерийски кон.

Наистина било много забавно да гледаш Том така издокаран и неизказано горд.

*„От крила на пеперуда ризата била,
а ботушите от пилешка най-нежна кожа
и възлешбната и лъскава игла —
на шивачите полющница чевръста —
като шпага на велможа
се поклащала върху палтото му, на кръста,
и така наконтен, горд, с фасон*

яздел той игрива мишка, вместо кон.“

Честно казано, кралят и Рицарите от кръглата маса били готови да избухнат в смях, когато гледали как конят на Том се изправя на задните си крака.

Един ден, докато ловците преследвали дивеч край една селска къща, някаква голяма котка, която се спотайвала наблизко, скочила и сграбчила в лапите си Том и мишката и ги отнесла на едно дърво. Том не загубил присъствие на духа, а смело извадил иглата–сабя и атакувал врага с такава страст, че котката изпуснала плячката, която полетяла надолу. За щастие, един от благородниците хванал малкото човече в шапката си, иначе Том вероятно щял да загине от удара при падането. Случило се да се разболеете тежко и лекарят не давал надежда, че ще оживее. Пристигнала обаче неговата приятелка и закрилница, кралицата на феите, с колесница, теглена от хвърчащи мишки, и отвела със себе си Том в земята на вълшебствата, където сред хора с неговия ръст той след известно време оздравял. Но времето в земята на вълшебствата минало бързо и когато Том се върнал в двореца, той с изненада открил, че баща му, майка му и почти всичките му стари приятели били починали, а на мястото на крал Артур се е възкачил крал Танстоун. Затова всички били удивени от дребния ръст на Том и го занесли като нещо любопитно в залата за аудиенции.

— Кой си ти, човече? — попитал Танстоун. — Откъде идваш? Къде живееш?

Тогава Том отвърнал с поклон:

*„Аз идвам от далечен край — на феите страната.
Когато грееше на крал Артур звездата,
дворецът беше моят дом,
от краля лично рицарско звание получи Том,
защото бе му служил честно.
И името му е добре известно —
покорен ваш слуга, сър Томас Палеца.“*

Това представяне толкова се харесало на Негово Величество, че той наредил да направят златен стол, та Том да сяда до него на масата. Поръчал и малък дворец от злато, висок една педя, с врати широки едва един инч, в който малкият човек да може спокойно да отдъхва.

Кралицата обаче била много ревнива жена и не можела спокойно да гледа такива почести да се изсипват върху малкото човече. Затова тя разказала на краля всевъзможни лоши истории за неговия любимец. Казала дори, че към нея той бил дързък и груб.

Изпратил кралят да доведат Том, но както знаете — парен каша духа. Като знаел от горчивия си опит каква опасност крие лошото настроение на кралските особи, Том се скрил в черупка от охлюв, където лежал, докато едва не умрял от глад. Един ден видял наблиз голяма пеперуда, кацнала върху глухарче. Изкатерил се по стеблото и успял да я яхне. Едва се бил настанил и пеперудата полетяла от дърво на дърво, от цвете на цвете.

Видял я кралският градинар и се втурнал да я преследва. В гонитбата се впуснали благородниците и дори самият крал, а накрая се включила и кралицата, която във веселието забравила гнева си. Тичали напред–назад, като напразно се опитвали да хванат летящата двойка и едва не се спускали от смях, докато горкият Том, замаян от резките завои и летенето насам–натам, не паднал от седлото в една лейка, където едва не се удавил.

Всички били съгласни, че трябва да бъде опростен, защото много се били забавлявали с него.

Така Том още веднъж спечелил кралското благоразположение. Но той не живял дълго, за да се радва на късмета си, защото един ден го нападнал някакъв паяк и макар че Том се бил храбро, отровният дъх на насекомото се оказал убийствен за крехките му сили. Както си стоял, Том паднал мъртъв на земята, а паякът скоро изсмукал кръвта му до последната капка.

Така завършил животът на сър Томас Палеца. Но кралят и дворът толкова скърбели за загубата на малкия си любимец, че сложили траур. На гроба му издигнали красив бял мраморен паметник, където издълбали следните думи:

*„Тук лежи сър Томас Палеца, рицарят на крал
Артур,
злюбен паяк неочаквано повали храбреца щур.
Всички в двора го познаваха, бяха му добри познати,
че до края той участваше в забавления сърцати;
той участваше в турнирите, винаги за бой готов,
яхнал мишка, той пропускаше, с нея ходеше на лов.
Жив дордето бе, дворецът ни пълен бе със смях и
врява,
но умря и е посърнало всичко живо оттогава.
Избършете днес сълзите си и склонете в миг глави,
и кажете: Томас Палеца вече мъртъв е, уви.“*

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.